

USŁUGI ELEKTROTECHNICZNE

Krzysztof Filipak

Projektowanie, kierowanie, nadzór
w branży elektrycznej i energetycznej

M: 508 224 889; S: 14 651 81 42
e-mail: krzysztof.filipak@filipak.com.pl

CZĘŚĆ ELEKTRYCZNA

OBIEKT: Dostosowanie istniejącej, ogólnodostępnej toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz wydzielenie toalety dla mężczyzn przy ul. Nowy Świat 30, dz. nr 171/2 obr. 230, 33-100 Tarnów.

TEMAT: Instalacje elektryczne wewnętrzne

BRANŻA: ELEKTRYCZNA

INWESTOR: MCDN ul. Lubelska 23, 30-003 Kraków, w imieniu Wojew. Małopolskiego,
ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków

KATEGORIA

OBIEKTU:

ZESPÓŁ AUTORSKI:

PROJEKTOWAŁ:

mgr inż. Krzysztof Filipak
nr upr. bud.: MAP/0131/PWOE/06
w spec. elektr. i energ. bez ogr.

SPRAWDZIŁ:

mgr inż. Łukasz Karaś
nr upr. bud.: MAP/0045/PWBE/18
w spec. elektr. i energ. bez ogr.

OPRACOWAŁ:

UZGODNIENIA, OPINIE:

KOD: 0042

Zbylitowska Góra, czerwiec 2019

Egz: PDF

Adres:
Zbylitowska Góra, ul. Dalsza 20
33-113 Zgłobice

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany, jako projektant, w rozumieniu art. 20 ust. 4 (a także osoba sprawdzająca projekt, o której mowa w art. 20 ust. 2) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2018r. nr 1202 z póź. zm.) odpowiedzialny za niniejszy projekt budowlany oświadczam, (zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy Prawo budowlane) że projekt budowlany został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Obiekt:
Dostosowanie istniejącej, ogólnodostępnej toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz wydzielenie toalety dla mężczyzn przy ul. Nowy Świat 30, dz. nr 171/2 obr. 230, 33-100 Tarnów.
Temat:
Instalacje elektryczne wewnętrzne

Zbylitowska Góra, czerwiec 2019

PROJEKTOWAŁ:

mgr inż. Krzysztof Filipak
nr upr. bud.: MAP/0131/PWOE/06
w spec. elektr. i energ. bez ogr.

Zbylitowska Góra, czerwiec 2019

SPRAWDZIŁ:

mgr inż. Łukasz Karaś
nr upr. bud.: MAP/0045/PWBE/18
w spec. elektr. i energ. bez ogr.

---

1 Spis zawartości projektu

Spis treści

1	Spis zawartości projektu	3
2	Opis techniczny	5
2.1	Podstawa opracowania	5
2.2	Przedmiot opracowania	5
2.3	Zakres opracowania	5
2.4	Forma architektoniczna i funkcje obiektu	5
2.5	Układ konstrukcyjny obiektu	5
2.6	Rozwiązania zasadniczych elementów wyposażenia budowlano – instalacyjnego	5
2.6.1	Prace demontażowe	5
2.6.2	Instalacja tras kablowych	5
2.6.3	Instalacja oświetlenia podstawowego	5
2.6.4	Instalacja oświetlenia awaryjnego	6
2.6.5	Instalacja gniazd wtykowych	6
2.6.6	Zasilanie urządzeń wentylacji mechanicznej	6
2.6.7	Instalacja połączeń wyrównawczych	6
2.6.8	Ochrona od porażeń elektrycznych	6
2.7	Obliczenia techniczne	6
2.7.1	Bilans mocy	6
2.7.2	Dobór przewodów / kabli i zabezpieczeń	7
2.7.3	Spadki napięć	7
2.7.4	Sprawdzenie warunku skuteczności ochrony od porażeń	7
2.8	Dane techniczne obiektu charakteryzujące wpływ na środowisko	8
2.8.1	Oddziaływanie i emisja szkodliwych czynników	8
2.8.2	Wpływ obiektu na drzewostan i glebę	8
2.9	Warunki ochrony przeciwpożarowej	8
2.10	Uwagi końcowe	8

3 Załączniki

Z1 Uprawnienia budowlane i wpis do Izby Inżynierów Budownictwa

Z2 Oświadczenie projektanta i sprawdzającego

4 Rysunki

E01 Rzut sanitariatów – plan instalacji elektrycznej

E02 Schemat tablicy piętrowej T1/B0

---

2 Opis techniczny

2.1 Podstawa opracowania

Niniejszy projekt budowlany opracowano na podstawie:

- obowiązujących norm i przepisów,
- uzgodnień międzybranżowych,
- wizji lokalnej w terenie,
- uzgodnień z Inwestorem.

2.2 Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlany instalacji elektrycznej wewnętrznej dla inwestycji:

„Dostosowanie istniejącej ogólnodostępnej toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz wydzielenie toalety dla mężczyzn przy ul. Nowy Świat 30, dz. nr 171/2 obr. 230, 33-100 Tarnów”.

2.3 Zakres opracowania

Niniejszy projekt obejmuje:

- instalację oświetlenia podstawowego,
- instalację oświetlenia awaryjnego,
- instalację gniazd i zasilania urządzeń,
- instalację połączeń wyrównawczych,
- ochronę przeciwporażeniową.

2.4 Forma architektoniczna i funkcje obiektu

Projektowane instalacje elektryczne nie wpływają na krajobraz i otaczającą zabudowę.

2.5 Układ konstrukcyjny obiektu

Projektowane instalacje elektryczne nie wpływają na konstrukcyjne rozwiązania obiektu.

2.6 Rozwiązania zasadniczych elementów wyposażenia budowlano – instalacyjnego

2.6.1 Prace demontażowe

W celu wykonania prac opisanych w niniejszym opracowaniu, istniejące instalacje elektryczne w projektowanej części należy w całości zdemontować w tym oprawy oświetleniowe, osprzęt elektroinstalacyjny itp.. Instalacje oraz urządzenia kolidujące z projektowaną przebudową, wymagane do prawidłowej pracy budynku należy przełożyć, przebudować itp.. Przewody i kable, których nie można zdemontować należy „umartwić”. Zdemontowany osprzęt należy przewidzieć do utylizacji. Wszystkie prace należy wykonać w taki sposób aby w maksymalny sposób ograniczyć ingerencję w nieprzebudowywaną część budynku.

2.6.2 Instalacja tras kablowych

Przewody do opraw oświetleniowych prowadzić w przestrzeni sufitu podwieszanego w rurach instalacyjnych. Instalację elektryczną do gniazd wtykowych prowadzić w rurkach instalacyjnych pod tynkiem lub bezpośrednio w tynku. Wszystkie przewody stosować na napięcie izolacji 0,45/0,75kV.

2.6.3 Instalacja oświetlenia podstawowego

Oświetlenie sanitariatów zaprojektowano w oparciu o oprawy oświetleniowe ze źródłami LED. Oprawy należy montować w suficie podwieszanym – zgodnie z planami instalacji elektrycznej. Sterowanie oświetleniem lokalne za pomocą czujników ruchu. Dla całej instalacji stosować osprzęt hermetyczny. Do wszystkich opraw oświetleniowych doprowadzić przewód ochronny. Rozmieszczenie opraw dobrano wg obowiązującej normy PN-EN-12464-1, tj. 200lx dla pomieszczeń sanitarnych. Zasilanie projektowanych opraw oświetleniowych należy wykonać z istniejącego obwodu oświetlenia.

2.6.4 Instalacja oświetlenia awaryjnego

Do oświetlenia awaryjnego w WC dla osób niepełnosprawnych przewidziano indywidualną oprawę awaryjną, która umożliwia pracę oprawy przez min. 1 godzinę od zaniku napięcia zasilającego oraz posiada układ autotest. Zastosowana oprawa awaryjna powinna posiadać certyfikat CNBOP.

Oświetlenie awaryjne powinno spełniać wymagania:

- natężenie oświetlenia strefy otwartej nie powinno być mniejsze niż 0,5lx na poziomie podłogi, na niezabudowanym polu czynnym strefy otwartej, z wyjątkiem wyodrębnionego poprzez wyłączenie z tej strefy obwodowego pola o szerokości 0,5m.
- natężenie oświetlenia drogi ewakuacyjnej (pas o szer. 1m) powinno wynosić nie mniej niż 1lx, a przy punktach pierwszej pomocy oraz urządzeniach ppoż., jeśli nie znajdują się na drodze ewakuacyjnej ani w strefie otwartej nie mniej niż 5lx.

Zaprojektowane oświetlenie spełnia wymagania norm PN-EN 50172 oraz PN-EN 1838 dla oświetlenia ewakuacyjnego oraz awaryjnego, przeprowadzanych testów, ich archiwizacji oraz ciągłej kontroli stanu tych opraw.

2.6.5 Instalacja gniazd wtykowych

Do zasilania elektrycznego podgrzewacza wody oraz suszarek do rąk zaprojektowano dedykowane gniazda hermetyczne. Gniazda należy montować w miejscach i wysokościach wskazanych na planie instalacji elektrycznej.

Zasilanie ww. obwodów należy wykonać z istniejącej tablicy piętrowej T1/B0 zlokalizowanej w części komunikacyjnej. Typy przewodów oraz zabezpieczeń wg schematu elektrycznego.

2.6.6 Zasilanie urządzeń wentylacji mechanicznej

Zasilanie wentylatorów należy włączyć w obwód oświetlenia – sterowanie z oświetleniem. Dodatkowo wentylatory powinny posiadać funkcje opóźnionego wyłączenia.

2.6.7 Instalacja połączeń wyrównawczych

Do wykonania połączeń wyrównawczych zaprojektowaną miejscową szynę wyrównawczą MSW, którą należy zlokalizować pod umywalkami, obok podgrzewacza wody. Szynę MSW połączyć do przewodu PE w tablicy piętrowej T1/B0 przewodem miedzianym w izolacji żółtozielonej o min. przekroju 10mm². Przewody połączeń wyrównawczych układać bezpośrednio w tynku i łączyć do szyny MSW. Połączeniami wyrównawczymi należy objąć wszystkie metalowe elementy budynku i instalacji mogące znaleźć się pod napięciem. Połączenia wyrównawcze miejscowe należy wykonać przewodami miedzianymi w izolacji żółtozielonej o minimalnym przekroju 4mm². Całość prac wykonać zgodnie z normą PN-EN 62305 i powiązanymi.

2.6.8 Ochrona od porażen elektrycznych

Ochronę przed dotykiem bezpośrednim projektuje się przez zastosowanie osłon, maskownic, obudów, itd. dla wszystkich elementów i urządzeń związanych z projektowaną instalacją. Jako środek ochrony przed dotykiem pośrednim przewidziano samoczynne wyłączenie zasilania. Instalacja została zaprojektowana w układzie TN – S. Wszystkie obwody odbiorcze gniazd zabezpieczono wyłącznikami różnicowo – prądowymi o prądzie zadziałania $\Delta I_n = 30\text{mA}$. Należy metodą pomiarów sprawdzić skuteczność ochrony od porażen oraz oporność izolacji instalacji.

2.7 Obliczenia techniczne

2.7.1 Bilans mocy

L.p.	Odbiór	P _j [kW]	Ilość	P _z [kW]	k _j	P _s [kW]
1	Oświetlenie ogólne	0,2	1	0,2	0,7	0,1
2	Elektryczny podgrzewacz wody	2,0	1	2,0	0,7	1,4

3	Suszarka do rąk	2,0	2	4,0	0,5	2,0
Moc szczytowa Ps [kW]						3,5

Istniejąca moc przyłączeniowa w wysokości 40kW jest wystarczająca na pokrycie zapotrzebowania zarówno w zakresie istniejącym jak i projektowanym.

2.7.2 Dobór przewodów / kabli i zabezpieczeń

Wszystkie kable i przewody dobrano zgodnie z normami PN-IEC 60364-5-523, PN-HD 60364-4-43 i powiązanymi.

- Prąd obciążenia dla wszystkich przewodów/kabli obliczono na podstawie wzorów:

$$I_B = \frac{P_s \cdot 10^3}{U_f \cdot \cos \varphi} \quad - \text{dla obwodów jednofazowych}$$

$$I_B = \frac{P_s \cdot 10^3}{\sqrt{3} \cdot U_p \cdot \cos \varphi} \quad - \text{dla obwodów trójfazowych}$$

gdzie:

P_s – moc szczytowa rozdzielnic [kW]

U_p – napięcie przewodowe sieci [V]

U_f – napięcie fazowe sieci [V]

$\cos \varphi$ – współczynnik mocy

- Wszystkie przewody i zabezpieczenia dobrano na podstawie warunków:

$$I_B \leq I_N \leq I_Z$$

$$I_2 \leq 1,45 \cdot I_Z$$

gdzie:

I_B – prąd obliczeniowy [A]

I_N – wartość zabezpieczenia [A]

I_Z – obciążalność prądowa długotrwała zabezpieczonych przewodów [A]

I_2 – prąd zadziałania urządzeń zabezpieczających [A]

2.7.3 Spadki napięć

- Spadki napięć obliczono na podstawie wzorów:

$$\Delta U\% = \frac{2 \cdot P_s \cdot 10^3 \cdot l}{\gamma \cdot s \cdot U_f^2} \cdot 100\% \quad - \text{dla obwodów jednofazowych}$$

$$\Delta U\% = \frac{P_s \cdot 10^3 \cdot l}{\gamma \cdot s \cdot U_p^2} \cdot 100\% \quad - \text{dla obwodów trójfazowych}$$

gdzie:

P_s – moc szczytowa w [kW]

l – długość pojedynczego przewodu w [m]

γ – przewodność właściwa przewodu $\frac{m}{\Omega \cdot mm^2}$ (dla Cu $\gamma=55$, Al $\gamma=35$)

s – przekrój przewodu w mm^2

U_f – napięcie fazowe sieci [V]

U_p – napięcie przewodowe sieci [V]

Zgodnie z normą PN-IEC 364-5-52 przeprowadzone obliczenia dowodzą spadków napięć mniejszych od dopuszczalnych.

2.7.4 Sprawdzenie warunku skuteczności ochrony od porażeń

Ochronę od porażeń elektrycznych sprawdzono zgodnie z normą PN-HD 60364-4-41.

Przyjmuje się, że warunek samoczynnego wyłączenia zasilania jest spełniony gdy:

$$1,25 \cdot Z_a \cdot I_a \leq 230V$$

gdzie:

Z_a - impedancja pętli zwarcia w [Ω]

I_a - prąd zadziałania zabezpieczenia w [A]

Dla wszystkich zaprojektowanych obwodów warunek samoczynnego wyłączenia zasilania został spełniony.

2.8 Dane techniczne obiektu charakteryzujące wpływ na środowisko

2.8.1 Oddziaływanie i emisja szkodliwych czynników

Projektowana instalacja nie wpływa negatywnie na środowisko. Występowania wyższych harmonicznnych od dopuszczalnych nie przewiduje się. Występowania pól elektromagnetycznych, wibracji i drgań pochodzenia energetycznego nie przewiduje się.

2.8.2 Wpływ obiektu na drzewostan i glebę

Projektowana instalacja elektryczna nie wpływa na stan drzewostanu i wody powierzchniowe i podziemne.

2.9 Warunki ochrony przeciwpożarowej

Wszystkie zaprojektowane przewody posiadają zdolność pracy w przewidzianych warunkach przez czas zgodny z Normą Polską. Dodatkowo zastosowano wyłączniki różnicowoprądowe o prądzie różnicowym 30 mA, które chronią przeciwpożarowo i przeciwporażeniowo ludzi i zwierzęta.

2.10 Uwagi końcowe

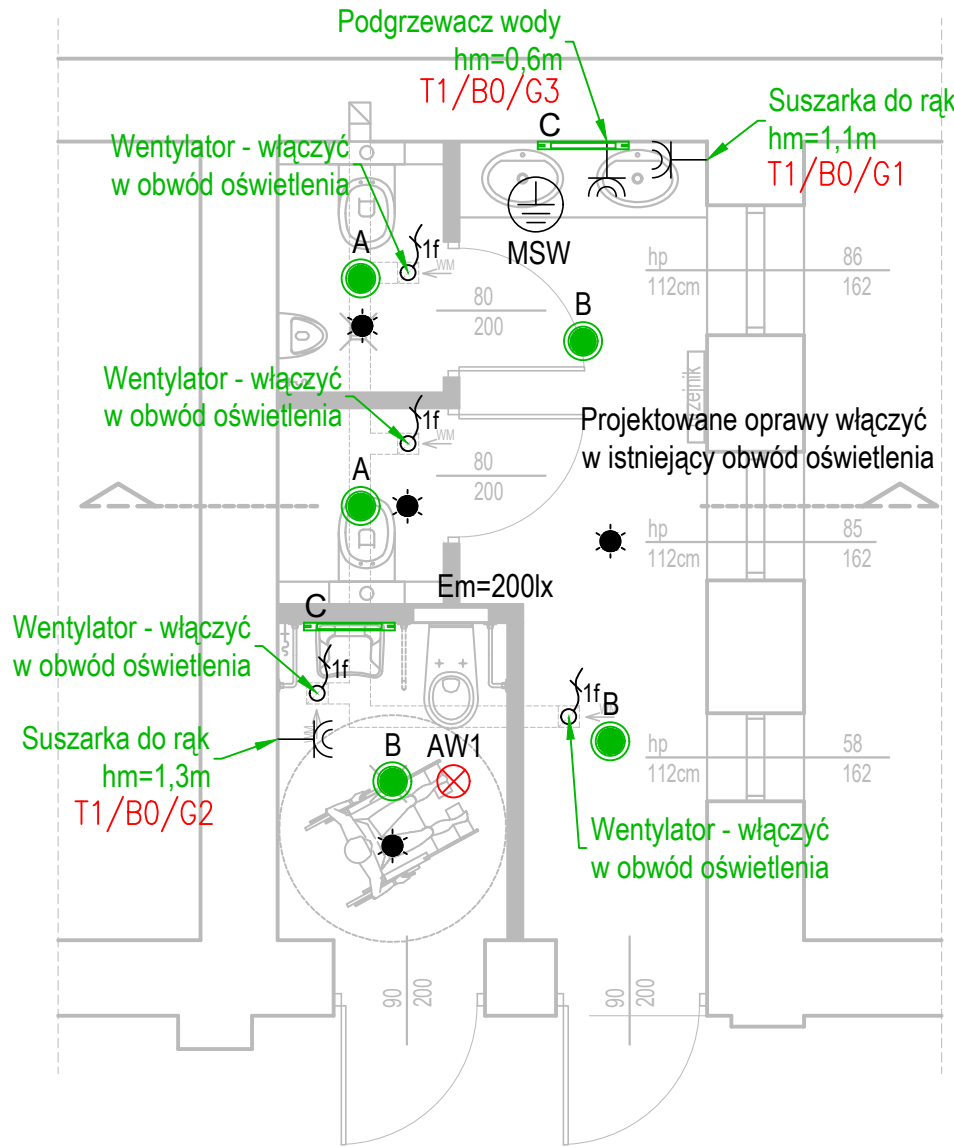
1. Dopuszcza się stosowanie w instalacji elektrycznej urządzeń i aparatów równoważnych.
2. Rzuty należy rozpatrywać z opisem oraz opracowaniami branżowymi.
3. Przed przystąpieniem do prac wszystkie wymiary należy sprawdzić na budowie.
4. Całość prac należy przeprowadzić zgodnie zobowiązującymi normami i przepisami BHP.
5. Wszystkie wykonywane prace oraz proponowane materiały winny odpowiadać Polskim Normom i posiadać stosowną deklarację zgodności lub posiadać znak CE i deklarację zgodności z normami zharmonizowanymi oraz posiadać niezbędne atesty tak aby spełniać obowiązujące przepisy.
6. W przypadku nie podania któregoś z przepisów nie zwalnia to Wykonawcy z jego stosowania.
7. Przy wykonywaniu prac instalacyjnych zachować koordynację z pozostałymi instalacjami branżowymi.

Projektował:

mgr inż. Krzysztof Filipak

Nr upr.: MAP/131/PWOE/06

Zestawienie danych z projektu			
Ozn. proj.	Blok	Nazwa	Ilość
AW1	⊗	Oprawa awaryjna do wbudowania - 3W 1h AT SE IP65 CNBOP	1 szt.
A	●	Oprawa downlight - LED O-2 2800LM PLX E IP65 840	2 szt.
B	●	Oprawa downlight - LED 3600LM PLX E IP65 840	3 szt.
C	▬	Oprawa ścienna (nad lustro) LED 1300LM PLX E IP44 840 L-600 11W	2 szt.
	☼	Czujnik ruchu, dookólny, hermetyczny - montaż sufitowy	4 szt.
	⌚	Gniazdo wtyczkowe ze stykiem ochronnym pojedyncze 16A/250V, IP44 - system ramkowy	3 szt.
	⌚f	Wypust kablowy 1-fazowy do zasilania odbiornika instalowanego na stałe	4 szt.
MSW	⊕	Miejscowa szyna wyrównawcza	1 szt.

- UWAGI:
- Dopuszcza się stosowanie w instalacji elektrycznej urządzeń i aparatów równoważnych.
  - Rzuty należy rozpatrywać łącznie z opisem oraz opracowaniami branżowymi.
  - Przed przystąpieniem do prac wszystkie wymiary należy sprawdzić ma budowie.
  - Całość prac należy przeprowadzić zgodnie zobowiązującymi normami i przepisami BHP.
  - Wszystkie wykonywane prace oraz proponowane materiały winny odpowiadać Polskim Normom i posiadać stosowną deklarację zgodności lub posiadać znak CE i deklarację zgodności z normami zharmonizowanymi oraz posiadać niezbędne atesty tak aby spełniać obowiązujące przepisy.
  - W przypadku nie podania któregoś z przepisów nie zwalnia to Wykonawcy z jego stosowania.

<div><div><div><div><div><div></div><div>USŁUGI ELEKTROTECHNICZNE</div><div>Krzysztof Filipak</div></div></div><div><div>Projektowanie, kierowanie, nadzór</div><div>w branży elektrycznej i energetycznej</div></div></div></div></div>		Obiekt: Dostosowanie istniejącej, ogólnodostępnej toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz wydzielenie toalety dla mężczyzn.		Etap: PB	
		Ul. Nowy Świat 30, dz. nr 171/2 obr. 230, 33-100 Tarnów.		Data: 06.2019	
Zespół autorski:		Podpis:		Temat:	
Projektował: mgr inż. Krzysztof Filipak Nr upr. MAP/0131/PWOE/06 w spec. inst. w zakr. elektr. i energ. bez ogr.				Instalacje elektryczne wewnętrzne	
Sprawdził: mgr inż. Łukasz Karaś Nr upr. MAP/0045/PWBE/18 w spec. inst. w zakr. elektr. i energ. bez ogr.		Nazwa rysunku:		Skala: 1:50	
Opracował: ..		RZUT SANITARIATÓW Plan instalacji elektrycznej		Nr rysunku: E01	
				Kod: 04219 Rew: 00	

